

Vrozená a získaná onemocnění nohou

Jochymek, J.

KDCHOT MU a FN Brno

Vrozené vady nohy

- Koalice tarzálních kostí
- Polohové vrozené vady nohy
- Syndrom kongenitálních konstričních pruhů
- Paraaxiální fibulární hemimelie
- Tibiální hemimelie
- PEC
- Metatarsus varus congenitus
- Vrozeně strmý talus
- Deformity nohou při arthrogryposis multiplex congenita

Vrozené vady prstů

- Vrozeně varózní postavení prstů
- Digitus V.superductus
- Vrozený hallux varus
- Makrodaktylie
- Mikrodaktylie
- Syndaktylie
- Vrozeně kladívkovité prsty
- Polydaktylie
- Vrozený rozštěp nohy
- Vrozené zkrácení metatarzů

Polydaktylie

Plochá noha

- Dětská plochá noha-pes planovalgus
- Plochá noha při os tibiale externum
- Peroneální spastická plochá noha
- Získaná plochá noha dospělých

Pes planovalgus

Neurogenně podmíněné deformity nohy

- DMO – spastická forma DMO
- Chabé obrny
- Pes cavus

Aseptické nekrózy kostí nohy a bolesti paty

- Mb. Köhler I
- Mb. Köhler II
- Severova choroba
- Disekující osteochondróza talu
- Osteochondropatie sezamských kůstek
- Bolesti v oblasti paty
- Bolesti v oblasti Achillovy šlachy

Morbus Köhler I a Köhler II

Statické deformity předonoží

- Hallux valgus
- Juvenilní hallux valgus
- Hallux rigidus
- Metatarzalgie

Statické deformity prstů

- Digitus hammatus
- Digitus malleus
- Digitus V. varus
- Meziprstní otlaky

Polohové vrozené vady nohy

- Vývoj během fetálního období
- Mizí po porodu či po neinvazivním léčení
- Incidence při narození cca 2%
(Dunn 1972)

Polohové vrozené vady nohy

- PES CALCANEOVALGUS

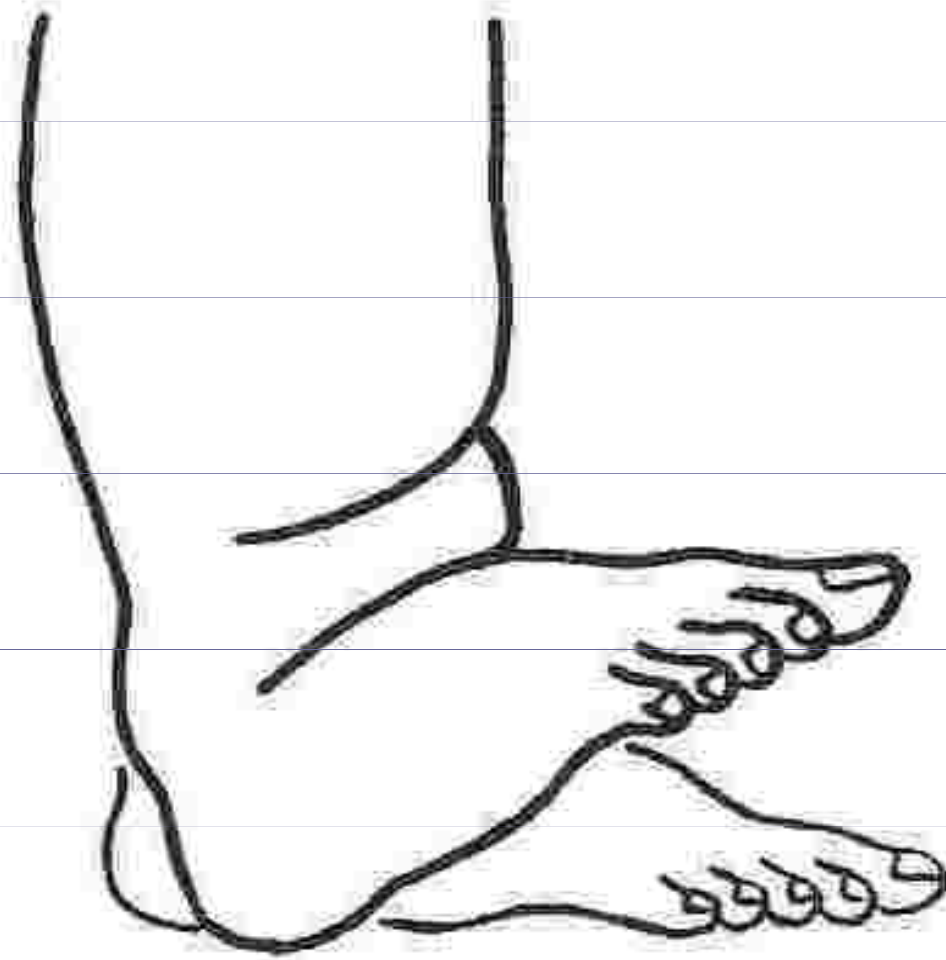
30-50% všech vrozených vad nohy

max. dorziflexe hlezna , noha v everzi

diff.dg.- talus verticalis ,meningomyelokela

Léčení: těžší kontraktury –cvičení , SF

Calcaneovalgus

Obr. 9-6: Pes calcaneovalgus

Polohové vrozené vady nohy

- POLOHOVÝ PES VARUS
- POLOHOVÝ PES VALGUS
- POLOHOVÝ METATARSUS ADDUCTUS
- POLOHOVÝ PEC

Pes equinovarus congenitus

- Po DDH 2. nejčastější vrozená vada s incidencí 1-2/1000 živě narozených dětí
- 2x častěji chlapci
- V 50% postižení oboustranné
- Způsob přenosu je polygenní s prahových efektem(Wynn-Daviesová 1964)
- Primární příčinou je vrozeně vadný tvar talu , způsobený jeho vadným založením v období nejčasnějších fází vývoje nohy mezi 4.-7. nitroděložním týdnem

Pes equinovarus congenitus

- Patologicky vystupňovaná supinace nohy
- Jednotlivé součásti :
  - 1.ekvinozita v hlezenném kloubu
  2. inverze paty
  - 3.addukce předonoží
  - 4.mediální subluxace v kloubu TN (Kleiger 1962)

PEC

Pes equinovarus congenitus

- Okamžité zahájení léčby
- Ponsetiho koncept léčby- sádrování, ve 3 měsících perkutánní achilotomie, doléčení ve dlahách
- Operační léčba – kompletní subtalární release dle Mc Kaye (1972)

PEC- Ponsetiho koncept léčby

Vrozený strmý talus-talus verticalis

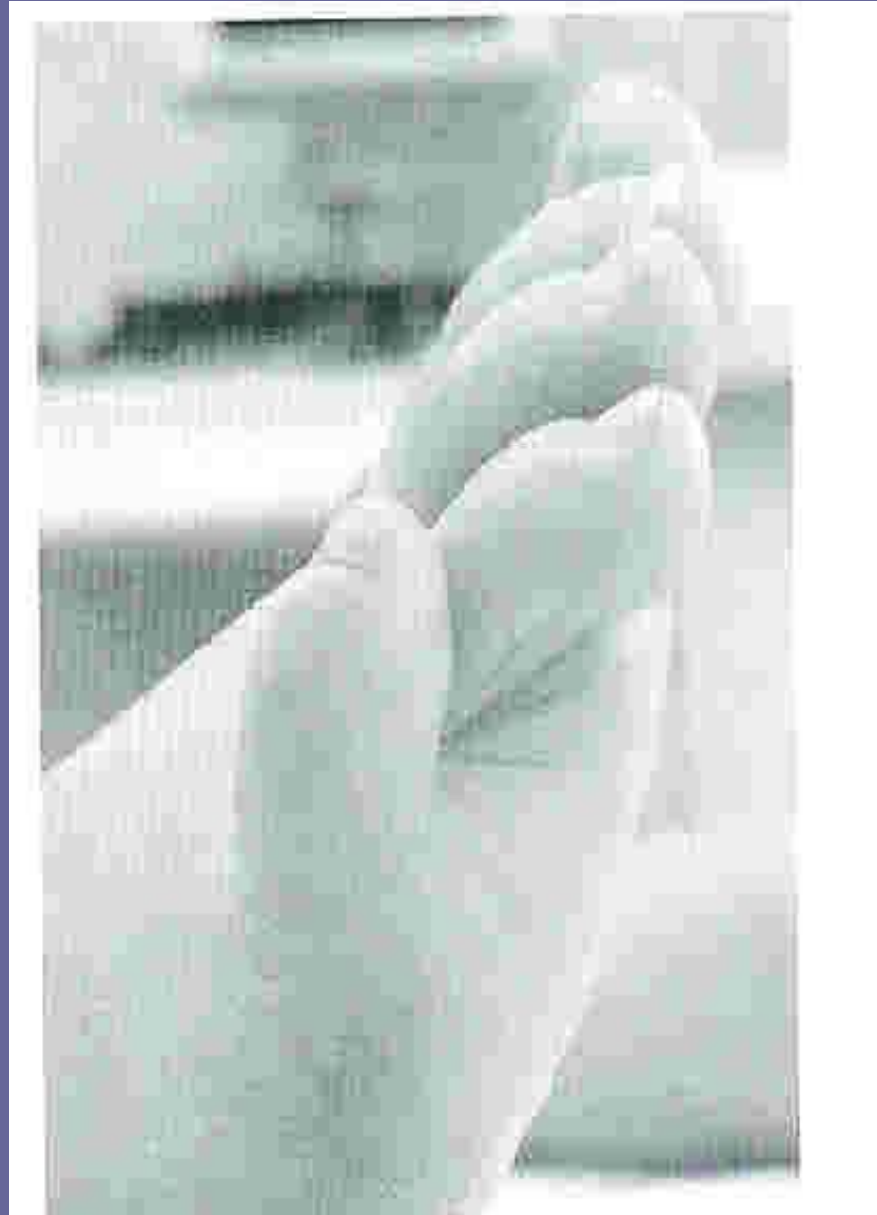
- Rigidní vrozená plochá noha ,následkem vertikálního postavení talu a méně výrazné ekvinozity patní kosti při současné dorzální luxaci os naviculare
- Vzácná vada , 1:100 000, častý familiární výskyt , často vada sdružená
- Diff. dg: Pes calcaneovalgus ,Volkmanova deformita
- Léčení ihned po narození, do 3 let pokus se serií sádrových fixací, po 3 roce ihned operace bez této přípravy

Talus verticalis

Digitus V. superductus

- Vrozeně addukční postavení malíku, často oboustranné
- Prst je uložen nad 4.prstem, rotován zevně
- Často familiární výskyt
- Léčení-vhodná obuv, vylepování , kožní a šlachové plastiky při potížích

Dětská plochá noha- Pes planovalgus

- Deformita nohy růstového období s oploštěním mediální klenby a valgozitou paty
- Hypermobilní noha podmíněná zvýšenou ligamentózní laxitou
- Úprava věkem, nepřechází do dospělosti
- Chůze špičkami dovnitř je přirozenou ochranou nohy

Dětská plochá noha – pes planovalgus

- 3 stupně závažnosti B1-B3
- Funkční test , normální pohyb v hleznu i sub talo
- Léčba sporná – 0 až operace
- Drtivá většina plochonoží –konzervativní léčba – režim,obouvání, stretching , ortetické pomůcky od 3. st.
- Operační léčení-výkony na měkkých tk.,artrodézy ,osteotomie tarzálních kostí, kombinace

Pes planovalgus

Převzatá vyobrazení

- Obrázky na snímku 14 a 24
- Sosna A., Vavřík P., Krbec M., Pokorný D. a kol. : Základy ortopedie. Triton s.r.o., Praha, 2001